

AAK-001-001457

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2016

Gujarati : Paper - VIII

(Elective - I)

(New Course)

(લોકસાહિત્ય : લોકકથા - ૨)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001457

Time : 2 ½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) પ્રશ્ન નંબર - ૧ M.C.Q.નો છે. તેના ૨૦ ગુણ છે.
(૨) પ્રશ્ન નંબર ૨ થી ૫ વર્ણનાત્મક છે, તેના ૫૦ ગુણ છે.
(૩) પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ઉત્તર મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં આપવાના છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોમાં દર્શાવેલ ચાર વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને ૨૦

ઉત્તર લખો :

(૧) નીચેનામાંથી કયો પ્રકાર લોકકથાનો નથી ?

- (A) વ્રતકથા (B) રૂપકથા
(C) હાસ્યકથા (D) શિલ્પકથા

(૨) દંતકથાઓ મોટે ભાગે કેવી હોય છે ?

- (A) ચિત્રાત્મક (B) ઉન્માદક
(C) સુખાન્ત (D) પ્રાકૃતિક

(૩) પ્રાચીન દેવ-દેવીઓ વિષયક કથાઓ કઈ કથાથી ઓળખાય છે ?

- (A) દર્શનકથા (B) ભાવકથા
(C) તત્ત્વકથા (D) પ્રાચીનકથા

- (૪) અનુભવોમાંથી નીચોવેલ અર્કબિંદુ કોને કહેવાય ?
- (A) લોકકથા ગીતોને (B) ભવાઈ કથાઓને
(C) લોક કહેવતોને (D) પરીકથાઓને
- (૫) ટુચકાનું સ્વરૂપ કેવું છે ?
- (A) સંક્ષિપ્ત (B) દીર્ઘ
(C) લાંબુ (D) મોટું
- (૬) લોકકથા નિષ્પન્ન કરનારું મહત્ત્વનું તત્ત્વ કયું ?
- (A) કથારૂપ (B) ગેયતા
(C) અભિનેયતા (D) તાદૃશ્યતા
- (૭) લોકકથાઓના અધ્યયનમાં શેનો અભ્યાસ ખૂબ ઉપયોગી બને છે ?
- (A) ચિત્રશૈલીનો (B) નૃત્યશૈલીનો
(C) વનસ્પતિશાસ્ત્રનો (D) ભાષાવિજ્ઞાનનો
- (૮) કથાના સૌથી પ્રાચીનતમ પ્રકાર તરીકે કોને માનવામાં આવે છે ?
- (A) દૃશ્યકથા (B) હાસ્યકથા
(C) પુરાકથા (D) નીતિકથા
- (૯) લોકકથાના કદની દૃષ્ટિએ લઘુસ્વરૂપો કયા ?
- (A) દંતકથા-પુરાણકથા (B) ટુચકા-ઓઠા
(C) ઈતિહાસકથા-સંતકથા (D) શૌર્યકથા-બહારવટિયાકથા
- (૧૦) લોકકથાનો પ્રાણ શામા છે ?
- (A) તેજસ્વીપાત્ર (B) દીર્ઘવર્ણન
(C) ચમત્કૃત ઘટના (D) નિરૂપણશૈલી
- (૧૧) લોકપ્રતકથાઓ કયા વર્ગમાં વધારે પ્રચલિત છે ?
- (A) પુરૂષોમાં (B) સંતોમાં
(C) ભક્તોમાં (D) સ્ત્રીવર્ગમાં
- (૧૨) નાગપાંચમની કથા કયા પ્રકારની લોકકથા છે ?
- (A) વ્રતકથા (B) સંતકથા
(C) શૌર્યકથા (D) ઈતિહાસકથા

- (૧૩) નીચેમાંથી 'ભવિષ્ય પુરાણ'માંથી આવેલી કથા કઈ છે ?
- (A) શીતળા સાતમ (B) જોગીદાસ ખુમાણ
(C) મેહ-ઊજળી (D) જેસલ-તોરલ
- (૧૪) લોકપ્રતકથા સાથે નીચેમાંથી કઈ બાબત જોડાયેલી છે ?
- (A) ફરજ (B) વિધિ
(C) કલ્પના (D) આદેશ
- (૧૫) ભારતીય જ્ઞાનપરંપરા પ્રમાણે સરળ રીતે જ્ઞાનપ્રદાન કરવાની રીત કઈ ?
- (A) સંકેત દ્વારા (B) કથાઓ દ્વારા
(C) તત્ત્વજ્ઞાન દ્વારા (D) અધ્યાત્મ દ્વારા
- (૧૬) લોકપ્રતકથાઓ દ્વારા તેના સ્ત્રાવણની નેમ શી છે ?
- (A) શીલના ઘડતરની (B) આભૂષણ ઘડતરની
(C) શિલ્પ ઘડતરની (D) સાધનોના ઘડતરની
- (૧૭) પરીકથાની મૂળ વિભાવના પ્રમાણે આ પ્રકારની કથામાં એકાદપાત્ર કયું હોવું જોઈએ ?
- (A) ભૂત (B) પ્રેત
(C) માનવ (D) પરી
- (૧૮) પ્રત લોકકથાનો સંબંધ વધુ કોની સાથે લાગે છે ?
- (A) ચરિત્રગાથા (B) ધર્મ ગાથા
(C) ધરતી ગાથા (D) પ્રકૃતિ ગાથા
- (૧૯) આપણી લોકકથાઓમાં ઈતિહાસ સાથે બીજું મહત્વનું તત્ત્વ કયું છે ?
- (A) ચિત્રકથા (B) ઋતુકથા
(C) કામકથા (D) દંતકથા
- (૨૦) લોકકથાઓના અભ્યાસ કઈ બાબત પર પ્રકાશ ફેંકે છે ?
- (A) માનવજાતની નબળાઈઓ પર
(B) માનવજાતના સાંસ્કૃતિક ઈતિહાસ પર
(C) માનવજાતે કરેલી ભૂલો પર
(D) માનવજાતના ઉદ્ભવ પર

૨	લોકકથાના પ્રકારોની ચર્ચા કરીને પ્રેમકથાઓ વિશે ચર્ચા કરો.	૧૦
અથવા		
૨	ગુજરાતી ભાષાની બહારવટિયા કથાઓ વિશે વિસ્તારથી લખો.	૧૦
૩	ટુચકા સ્વરૂપની ચર્ચા કરી તેની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો.	૧૦
અથવા		
૩	ગુજરાતી લોકપ્રતકથાઓ વિશે ચર્ચા કરો.	૧૦
૪	(અ) કોઈ પણ એક વિશે ટૂંક નોંધ લખો :	૦૮
	(૧) લોક કહેવતો.	
	(૨) સંતકથાઓ.	
	(બ) કોઈ પણ એક વિશે ટૂંક નોંધ લખો :	૦૮
	(૧) પ્રાચીનકથાઓ	
	(૨) જોગીદાસ ખુમાણની કથા.	
૫	કોઈ પણ બે વિશે ટૂંક નોંધ લખો :	૧૪
	(૧) શેણી - વિજાણંદની કથા.	
	(૨) કોઈ પણ એક સંતકથાનો પરિચય કરાવો.	
	(૩) રમૂજી કહેવતો.	
	(૪) સંતકથાઓમાં પરચા.	